

Sensorveiledning for hjemmeeksamen i autorisasjonsprøven i oversettelse

1. Beskrivelse av hjemmeeksamen

Kandidatene melder seg opp til autorisasjonsprøven i oversettelse fra norsk til fremmedspråk (Prøve 1) eller fra fremmedspråk til norsk (Prøve 2) eller til begge prøvene. I prøve 1 kan begge målformer (bokmål/nynorsk) forekomme.

Autorisasjonsprøven er todelt: hjemmeeksamen og skoleeksamen. Hjemmeeksamen består av en oversettelse av en allmennspråklig tekst (Del 1) og en refleksjonstekst (Del 2). Refleksjonsteksten skal skrives på samme språk som oversettelsen. For informasjon om krav til utforming av refleksjonsteksten se [Eksamen | NHH](#).

2. Oversettelsesoppdrag og dets betydning for vurderingen

Oversettelsen skal utformes i tråd med det tenkte oppdraget som er beskrevet i en tekstboks over kildeteksten. Vurderingen av oversettelsen tar utgangspunkt i dette oppdraget. Oppdraget gir opplysninger om oppdragsgiver, hvilket formål oversettelsen skal oppfylle og hvilken målgruppe den er innrettet mot, jfr. f.eks. House (2015)¹. Ved vurderingen skal det tas hensyn til i hvilken grad disse opplysningene er tatt til følge i oversettelsesarbeidet.

3. Generelt om vurderingen

Sensurvedtaket til hjemmeeksamen fattes på grunnlag av både oversettelsen og refleksjonsteksten. Hver av delene må bestå for å oppnå samlet karakter BESTÅTT.

Vurderingen av hhv. oversettelsen og refleksjonsteksten skjer i henhold til kriteriene i vurderingsmatrisene som følger med denne sensorveiledningen.

Hele eksamensoppgaven skal besvares, dvs. hele teksten skal oversettes. Utelatelser av større deler av kildeteksten (setninger/hele avsnitt) betyr at kandidaten ikke har svart på eksamensoppgaven. Dette fører til IKKE BESTÅTT.

OBS! Utelatelse av mindre syntaktiske og/eller semantiske enheter regnes ikke som en oversettelsesfeil dersom utelatelsen er begrunnet i oversettelsesoppdraget.

Hovedregelen er at det skal være innholdsmessig samsvar mellom kildeteksten og målteksten. Budskapet skal formidles i tråd med gjeldende språkbruksregler og sjangerkonvensjoner i målspråket. Det kan i noen tilfeller være nødvendig med eksplisitering for målgruppen. Eksplisitering fører da til at oversettelsen inneholder mer (semantisk/pragmatisk) informasjon enn kildeteksten for å få mottaker til å forstå hva enkelte enheter i kildeteksten dreier seg om.

Merknad: Markering av utelatelser i kildeteksten, som regel i hakeparentes, skal gjengis i målteksten!

Styringsutvalget for autorisasjonsprøven i oversettelse (SAP)
Bergen, 18.09.2026

¹ Translation Quality Assessment. Past and present. Routledge.

Vurderingsmatrise hjemmeksamen: Oversettelse (Del 1)

Alle kriteriene vektes likt i den samlede vurderingen av oversettelsen.

Vurderingskriterium	BESTÅTT
<i>Tekstens funksjon og formål (oversettelsesoppdrag)</i> Vurderer i hvilken grad kandidaten tar hensyn til formål og målgruppe teksten skal brukes til i målspråket.	Oversettelsen tar tilstrekkelig hensyn til tekstens funksjon (informativ, appellativ, ekspressiv).
	Oversettelsen tar tilstrekkelig hensyn til tekstens formål og tiltenkt målgruppe som spesifisert i oversettelsesoppdraget, herunder kulturelle referanser.
<i>Budskap og betydning</i> Vurderer i hvilken grad oversettelsen gjengir budskapet i kildeteksten på en korrekt eller tilnærmet korrekt måte.	Oversettelsen viser at kandidaten har forstått kildeteksten.
	Ingen eller svært få betydningsendringer som følge av utelatelser og/eller tilføyelser som ikke er motivert av oversettelsesoppdraget.
<i>Tekstkonvensjoner og idiomatikk</i> Vurderer i hvilken grad oversettelsen svarer til målspråkets generelle tekstkonvensjoner.	Oversettelsen tar tilstrekkelig hensyn til målspråkets generelle tekstkonvensjoner og kan leses som om den var skrevet på målspråket.
	Korrekt bruk av kollokasjoner.
<i>Grammatikk og rettskriving</i> Vurderer i hvilken grad oversettelsen følger målspråkets regler ang. grammatikk og rettskriving.	Grammatisk og ortografisk korrekthet.
<i>Vokabular</i> Vurderer i hvilken grad kandidaten oversetter vokabular korrekt.	Korrekt og hensiktsmessig oversettelse av vokabular.

Vurderingsmatrise hjemmeeksamen: Refleksjonstekst (Del 2)

Alle kriteriene vektes likt i den samlede vurderingen av refleksjonsteksten.

Vurderingskriterium	BESTÅTT
Formelle krav Vurderer om besvarelsen følger de formelle kravene til refleksjonsteksten. OBS! Brudd på ett eller flere av disse kravene fører alltid til IKKE BESTÅTT!	Refleksjonsteksten er skrevet på samme målspåk som oversettelsen.
	Refleksjonsteksten er skrevet som en sammenhengende tekst.
	Refleksjonsteksten har referanseliste inkludert.
Refleksjonsevne Vurderer i hvilken grad kandidaten viser evne til å reflektere over sitt eget oversettelsesarbeid, dvs. arbeidsprosessen og sluttproduktet.	Kandidaten viser tydelig evne til å reflektere over sitt eget oversettelsesarbeid (prosess og produkt).
Struktur & Innhold Vurderer i hvilken grad refleksjonsteksten identifiserer og analyserer relevante problemstillinger samt diskuterer og argumenterer tilfredsstillende for spesifikke oversettelsesløsninger.	Refleksjonsteksten består av en innledning, drøftelsesdel og oppsummering.
	Kandidaten identifiserer relevante oversettelsesutfordringer.
	Kandidaten diskuterer alternative løsninger på de identifiserte oversettelsesutfordringene og begrunner valgte løsninger med henvising til relevante kilder.
Grammatikk og rettskriving Vurderer i hvilken grad oversettelsen følger målspåkets regler ang. grammatikk og rettskriving.	Grammatisk og ortografisk korrekthet.
Referanseliste Vurderer kandidatens evne til å finne fram til relevante og pålitelige kilder (informasjonssøkingskompetanse).	Referansene er relevante og pålitelige.